

QUICKSCAN FLORA EN FAUNA
VON CLERMONTPLEIN 32 T/M 46
TE VAALS
GEMEENTE VAALS

Project: VAA.WAL.ECO
Rapportnummer: 09063525
Status: Eindrapportage
Datum: 17 november 2009
Opdrachtgever: Centrumontwikkeling Vaals bv
Dhr. M. Vandooren
Postbus 2551
6201 GB Maastricht
Contactpersoon: Vandewall Planologisch Advies bv
Dhr. C. Vandewall
Sint Maartenslaan 26
6221 AX Maastricht
Tel. 043 - 3217613
Mob. 06 - 46333284

Uitvoerder: Econsultancy bv
Rapenstraat 2
5831 GJ Boxmeer
Tel. 0485 - 581818
Fax 0485 - 581810
Mail Boxmeer@Econsultancy.nl
Opsteller: Ing. M. Koen
Paraaf:
Kwaliteitscontroleur: Ir. J. Mos
Paraaf:

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING	1
2.	BESCHERMING CONFORM DE NATIONALE WETGEVING	1
3.	GEBIEDSBESCHRIJVING	2
3.1	Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving	2
3.2	Ligging ten opzichte van beschermde gebieden	2
3.3	Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie	2
3.4	Te verwachten werkzaamheden en ingrepen	2
4.	ONDERZOEKSMETHODIEK	3
5.	ONDERZOEKSRESULTATEN	3
5.1	Vogels	3
5.2	Vleermuizen	4
5.3	Overige zoogdieren	5
5.4	Amfibieën, reptielen en vissen	5
5.5	Libellen en dagvlinders	6
5.6	Vaatplanten	6
6.	TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING	7
6.1	Flora- en faunawet	7
6.2	Algemene zorgplicht	7
6.3	Gebiedsbescherming	8
7.	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	9

BIJLAGEN:

1. - Topografische ligging van de locatie
- 2a. - Locatieschets
- 2b. - Foto's onderzoekslocatie
3. - Geraadpleegde bronnen
4. - Natuurwetgeving en beleid

1. INLEIDING

Econsultancy heeft van Centrumontwikkeling Vaals bv opdracht gekregen voor het uitvoeren van een quickscan flora en fauna aan het Von Clermontplein 32 t/m 46 te Vaals in de gemeente Vaals.

De quickscan flora en fauna is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging, alsmede de voorgenomen nieuwbouwplannen.

De quickscan flora en fauna heeft als doel in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten aanwezig of te verwachten zijn die volgens de Flora- en faunawet een beschermde status hebben. Tevens wordt beoordeeld of de voorgenomen ingreep invloed kan hebben op gebieden die volgens overige natuurwetgeving zijn beschermd, of deel uitmaken van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) of de Provinciaal Ontwikkelingszone Groen (POG).

Het onderzoek is uitgevoerd middels het verrichten van een bureauonderzoek en een veldbezoek. Op deze wijze is inzicht verkregen in de aanwezigheid van geschikt habitat en de daarbij te verwachten beschermde soorten, gesitueerd op of nabij de onderzoekslocatie.

De quickscan flora en fauna is een toets van de ecologische potenties van de onderzoekslocatie en kan niet gezien worden als volwaardig ecologisch onderzoek. Er zijn in dit onderzoek geen uitgebreide inventarisaties uitgevoerd naar soorten en soortgroepen. Een ecologische inventarisatie beslaat meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode van het jaar.

Econsultancy is lid van de branchevereniging "Netwerk Groene Bureaus" en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde richtlijnen en protocollen. In dat kader verklaart Econsultancy ten behoeve van de onderzoekslocatie niet eerder betrokken te zijn geweest voor ecologische advisering of ecologisch onderzoek.

Voor zover bij de opdrachtgever en de gemeente Vaals bekend, is er niet eerder ecologisch onderzoek op de onderzoekslocatie uitgevoerd.

2. BESCHERMING CONFORM DE NATIONALE WETGEVING

Zorg voor alle inheemse planten- en diersoorten en voor de natuurlijke rijkdommen van gebieden wordt gegarandeerd door de naleving van de wet- en regelgeving ten aanzien van natuur en milieu. De instrumenten die deze bescherming mogelijk maken zijn op Europees niveau vertaald in Natura 2000. De Europese wetgevingen ten aanzien van de soortbescherming zijn in Nederland vertaald in de Flora- en faunawet. De gebiedsbescherming is vastgelegd in de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998. Hiermee heeft Nederland de Europese wetgeving in de nationale wetgeving verankerd.

Door in de planfase van een (bouw)project of ruimtelijke ontwikkeling rekening te houden met het eventueel voorkomen van beschermde planten- en diersoorten kan effectief worden omgegaan met de aanwezigheid van een beschermde soort. Een dreigende overtreding van de Flora- en faunawet kan zo snelesignaleerd en in veel situaties voorkomen worden. Vervolgens kan er accuraat actie ondernomen worden om zodoende de overlevingskansen en migratiemogelijkheden van een beschermde soort in het betreffende gebied geen blijvende schade toe te brengen.

Om alle gebieden met elkaar te verbinden en om uitwisseling en verspreiding van soorten mogelijk te maken, wordt er in Nederland druk gewerkt aan de realisatie van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Verder worden diverse Rode lijsten van bedreigde soorten gehanteerd bij beoordelingen voor de aanwijzing van bescherming en compensatie. In bijlage 4 wordt een nadere toelichting gegeven omtrent de wet- en regelgeving ten aanzien van natuur.

3. GEBIEDSBESCHRIJVING

3.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

De onderzoekslocatie ($\pm 2.000 \text{ m}^2$) is gelegen aan het Von Clermontplein 32 t/m 46, in de kern van Vaals in de gemeente Vaals (zie bijlage 1). De percelen, waar de onderzoekslocatie deel van uitmaakt, zijn kadastraal bekend gemeente Vaals, sectie A, nummers 6591, 6592, 6593, 7126 en 8539.

Volgens de topografische kaart van Nederland, kaartblad 69 E (schaal 1:25.000), zijn de coördinaten van het midden van de onderzoekslocatie $X = 199.530$, $Y = 309.150$. De onderzoekslocatie is gelegen in het kilometerhok 199/309.

De onderzoekslocatie betreft het achterterrein (tuinen) van het Von Clermontplein nr. 32 t/m 46. De onderzoekslocatie is onbebouwd en grotendeels onverhard. De onderzoekslocatie betreft voornamelijk tuin met een verruigd karakter. Met name het zuidelijke terreindeel is begroeid met dichte struiken en enkele bomen. Verder bestaat de onderzoekslocatie voornamelijk uit verruigd gras/gazon en braakliggend terrein. In de tuin van nr. 46 bevindt zich een klein vijvertje.

Het onderhavige onderzoek heeft geen betrekking op de bebouwing van het Von Clermontplein nr. 32 t/m 46. De betreffende bebouwing direct buiten de onderzoekslocatie bestaat voornamelijk uit een vervallen monumentaal pand. Een deel van de bebouwing (nr. 44) is al enige tijd gelegen door een brand verwoest. Ten westen van de onderzoekslocatie zijn tuinen gelegen. Ten oosten van de locatie bevindt zich het gemeentehuis van Vaals, dat is gevestigd in een groot monumentaal gebouw. Verder bestaat de directe omgeving uit stedelijk gebied met bebouwing en groen in de aanwezige tuinen.

In bijlage 2a is de huidige situatie op een locatieschets weergegeven. Bijlage 2b bevat enkele foto's van de onderzoekslocatie.

3.2 Ligging ten opzichte van beschermde gebieden

Natura 2000

De onderzoekslocatie is niet gelegen binnen de grenzen, of in de directe nabijheid van (grenzend aan) een gebied dat aangewezen is of aangewezen zal worden als Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde beschermde natuurgebied betreft het Natura 2000-gebied "Het Geuldal". De Vaalserberg bevindt zich, als onderdeel van het Natura 2000-gebied, op circa 750 m ten zuiden van de onderzoekslocatie.

Ecologische Hoofdstructuur en Provinciale Ontwikkelingszone Groen

De onderzoekslocatie ligt niet in een kerngebied, verbindingsgebied of verwevingsgebied, behorend tot de EHS of de POG. Het gebied direct ten zuiden van de bebouwde kom van Vaals is wel onderdeel van de EHS en/of de POG. Ook in de overige richtingen buiten de bebouwde kom van Vaals bevinden zich enkele EHS en/of POG onderdelen.

3.3 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie

De opdrachtgever is voornemens om centraal op de onderzoekslocatie een appartementengebouw te realiseren.

3.4 Te verwachten werkzaamheden en ingrepen

Ten behoeve van de nieuwbouw zal naar verwachting alle beplanting (inclusief bomen) worden verwijderd. Tevens zal het kleine vijvertje in de tuin van nr. 46 worden verwijderd. Vervolgens wordt het terrein bouwrijp gemaakt en zullen er bouwwerkzaamheden plaats gaan vinden.

4. ONDERZOEKSMETHODIEK

Aan de hand van verspreidingsatlassen en andere standaardwerken is nagegaan welke bijzondere planten- en diersoorten er voor kunnen komen op de onderzoekslocatie. Verder is het Natuurloket geraadpleegd, zijn toegankelijke gegevens van natuur- en soortbescherming organisaties gebruikt en zijn gegevens van de provincie Limburg geraadpleegd. Een overzicht van de geraadpleegde bronnen is weergegeven in bijlage 3.

De informatie over deze soorten is veelal weergegeven op kilometerhokniveau of op uurhokniveau (5 x 5 kilometer). De kaart van Nederland is door de Topografische Dienst van Nederland verdeeld in blokken van 1 km², de kilometerhokken. De plaatsaanduiding van een kilometerhok bestaat uit de coördinaten van de x-as en de y-as die elkaar in de linker onderhoek van het hok snijden. Aangezien met de schaal van kilometerhokken of uurhokken een groter gebied wordt beschouwd dan alleen de onderzoekslocatie, betekent dit niet dat de kritische soorten ook daadwerkelijk voorkomen binnen de begrenzing van de onderzoekslocatie. Sommige verspreidingsgegevens zijn niet erg actueel. Dit betekent dat de meest recente verspreidingsgegevens reeds verouderd kunnen zijn. De meeste te gebruiken gegevens vormen daarom geen uitsluitel over het aantal soorten en type waarneming van een soort in het betreffende gebied, maar enkel een indicatie over het voorkomen.

Het veldbezoek is afgelegd op 30 september 2009. Tijdens dit veldbezoek is de gehele onderzoekslocatie onderzocht. De bebouwing (Von Clermontplein nr. 32 t/m 46), welke geen deel uitmaakt van onderzoekslocatie, is buiten beschouwing gelaten. Gedurende het veldbezoek is gelet op de mogelijke aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten op basis van het aanwezige habitat.

5. ONDERZOEKSRESULTATEN

5.1 Vogels

Broedvogels

De provincie Limburg heeft alle broedvogelsoorten verdeeld over groepen met verschillende natuurwaarde. Aan de landelijk ernstig bedreigde soorten, de Rode Lijstsoorten, wordt de grootste waarde toegekend, gevolgd door kritische soorten (aandachtsoorten), schaarse soorten en algemene soorten. De groep "algemene soorten" bevat ook soorten die op de Rode Lijst staan, bijvoorbeeld huismus, ringmus, huiszwaluw en boerenzwaluw. Dit zijn moeilijk te onderzoeken soorten, waarbij de waarde van de verkregen gegevens in geen verhouding staat tot de inspanningen die nodig zijn voor het verzamelen van goede gegevens. Van deze soorten worden geen kwantitatieve gegevens verzameld, wel wordt onderzocht of ze in een kilometerhok voorkomen.

Uit de gegevens van provincie Limburg met betrekking tot broedvogels blijkt dat de bebouwde kom van Vaals, waar de onderzoekslocatie deel van uit maakt, onvolledig is onderzocht op broedvogels. Bij de broedvogelinventarisatie in 1997, zijn binnen de bebouwde kom van Vaals 6 territoria gekarteerd van Limburgse schaarse soorten, waarvan 1 territorium (Europese Kanarie) een Limburgse aandachtsoort betreft. Binnen de bebouwde kom zijn geen territoria van Rode Lijst soorten gekarteerd. De 6 gekarteerde territoria van 4 verschillende soorten, zwarte roodstaart, vuurgoudhaantje, braamsluiper en Europese kanarie, hebben geen betrekking op de onderzoekslocatie of de directe omgeving.

Onder de categorie "algemene soorten" zijn binnen het kilometerhok, waarin de onderzoekslocatie is gelegen, geen broedvogels bekend. Het ontbreken van waarnemingen heeft naar verwachting te maken met het gebrek aan inventarisaties. Door het Natuurloket wordt aangegeven dat het kilometerhok eveneens slecht is onderzocht op de aanwezigheid van broedvogels. Er wordt wel aangegeven dat, in de periode 1996-2007, binnen het kilometerhok 2 soorten van de Rode Lijst van bedreigde vogels 2004 zijn waargenomen.

De onderzoekslocatie biedt, vanwege de aanwezigheid van diverse struiken en bomen, nestgelegenheid aan algemene soorten als merel, heggenmus, winterkoning, zanglijster, staartmees en houtduif. De beplanting is daarnaast tevens geschikt als nestlocatie voor minder algemene soorten, zoals vuurgoudhaantje, braamsluiper en Europese kanarie. De aanwezige bomen op de onderzoekslocatie zijn gecontroleerd op nestholtes, deze zijn niet aangetroffen. Daar het veldbezoek buiten het broedseizoen heeft plaatsgevonden, kunnen geen harde uitspraken worden gedaan, omtrent het al dan niet voorkomen van broedvogels op de onderzoekslocatie.

Slaapplaatsen

Sommige vogelsoorten zoals houtduif, kauw en huismus, maar ook ransuilen, maken vooral buiten het broedseizoen gebruik van gemeenschappelijke slaapplaatsen. Meestal wordt hierbij beschutting gezocht in de vorm van dichte begroeiing, of de veiligheid van open water. Er zijn geen indicaties dat op de onderzoekslocatie een gemeenschappelijke slaapplaats aanwezig is.

5.2 Vleermuizen

Volgens het cursusdictaat "Vleermuizen en Planologie" (Limpens *et al.* 2009) is de onderzoekslocatie gelegen in een gebied waar de volgende vleermuissoorten potentieel kunnen voorkomen: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, bosvleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, grijze grootoorvleermuis, vale vleermuis, watervleermuis, meervleermuis, franjestaart, ingekorven vleermuis, Bechstein's vleermuis, baardvleermuis en Brandt's vleermuis.

Volgens de Werkatlas Zoogdieren in Limburg (Huizinga *et al.* 2005, NHGL) zijn er geen waarnemingen gedaan van vleermuizen in de periode 1994-2004. Dit heeft waarschijnlijk te maken met het ontbreken van inventarisaties na 1993. Voor 1993 zijn namelijk de hierboven genoemde soorten binnen enkele kilometers van de onderzoekslocatie waargenomen.

Verblijfplaatsen op de onderzoekslocatie

De bomen op de onderzoekslocatie zijn, wegens het ontbreken van holtes, niet geschikt als vaste verblijfplaats voor vleermuizen. De onderzoekslocatie is verder onbebouwd, waardoor kan worden uitgesloten dat er op de onderzoekslocatie zelf verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn. Overtreding van de Flora- en faunawet ten aanzien van het verstoren van een vaste rust- en verblijfplaats is met betrekking tot de voorgenomen nieuwbouw niet aan de orde.

Verblijfplaatsen buiten de onderzoekslocatie

De bebouwing in de directe omgeving van de onderzoekslocatie vormt potentiële verblijfplaatsen voor diverse gebouwbewonende vleermuissoorten. Eventuele verblijfplaatsen in de direct naastgelegen bebouwing ondervinden, vanwege de afstand tot de bouwlocatie, naar verwachting geen hinder van de voorgenomen nieuwbouw op de onderzoekslocatie. Door de herinrichting van de onderzoekslocatie worden geen potentieel belangrijke aanvliegroutes aangetast.

Foeragerende vleermuizen

De onderzoekslocatie zal mogelijk door enkele individuele vleermuizen, worden gebruikt om te foerageren. Door de voorgenomen nieuwbouw zal, wegens de geringe omvang, het aanbod van foerageermogelijkheden niet in het geding komen. De mogelijk in de omgeving verblijvende vleermuizen zullen voornamelijk buiten de bebouwde kom gaan foerageren. Daarnaast zijn in de directe omgeving diverse groene tuinen aanwezig, welke vergelijkbaar foerageerhabitat omvatten als op de onderzoekslocatie aanwezig is.

Vliegroutes

Op de onderzoekslocatie zijn geen lijnvormige en/of donkere landschapselementen aanwezig, waarlangs vleermuizen zich door een (open) landschap kunnen verplaatsen. Daarbij bevindt de onderzoekslocatie zich in een dicht bebouwd stedelijk gebied. Verstoring ten aanzien van potentiële vliegroutes is niet aan de orde.

5.3 Overige zoogdieren

Volgens de gegevens uit de Werkatlas Zoogdieren in Limburg (Huizinga *et al.* 2005, NHGL) zijn binnen enkele kilometers van de onderzoekslocatie, algemene soorten (tabel 1 FF-wet) als egel, mol, woelrat, rosse woelmuis, wezel, hermelijn, bunzing en vos waargenomen. Van de strenger beschermde grondgebonden zoogdieren (tabel 2/3 FF-wet) zijn in de omgeving van Vaals, in de periode 1994-2004, waterspitsmuis, hazelmuis, eekhoorn, steenmarter en das waargenomen.

De onderzoekslocatie vormt een geschikt habitat voor diverse grondgebonden zoogdieren. Door de aanwezigheid van ruigte vegetatie, struiken, bomen en hopen snoeiafval zijn voor algemene soorten als egel, rosse woelmuis en wezel tal van plekken om te schuilen. Tijdens het veldbezoek zijn in de tuin uitwerpselen van een kleine marterachtige aangetroffen. Naar verwachting betreft het hier bunzing (tabel 1 FF-wet). Tevens is in de tuin een hol waargenomen, dat mogelijk als verblijfplaats fungeert voor een bunzing. Voor algemene soorten, zoals bunzing, geldt in het kader van de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling, waardoor een ontheffing bij verstoring niet noodzakelijk is.

Steenmarter

De onderzoekslocatie maakt, gezien de verspreidingsgegevens, mogelijk deel uit van het leefgebied van steenmarter. Voor deze soort geldt, met betrekking tot de verblijfplaats, geen vrijstelling van de Flora- en faunawet. Op de onderzoekslocatie zelf is, wegens het ontbreken van bebouwing of andere potentiële verblijfsmogelijkheden, geen vaste verblijfplaats van steenmarter te verwachten. Overtreding van de Flora- en faunawet ten aanzien van het verstoren van een vaste rust- en verblijfplaats is met betrekking tot de voorgenomen nieuwbouw niet aan de orde.

Eekhoorn

De onderzoekslocatie vormt, door de aanwezigheid vruchtdragende bomen en struiken, met name geschikt foerageerhabitat voor eekhoorn. Voor de eekhoorn geldt eveneens geen vrijstelling bij ruimtelijk ontwikkeling, indien er sprake is van het (in)direct verstoren van een vaste nestplaats. Tijdens het veldbezoek zijn geen vraatresten of nesten van eekhoorn aangetroffen. Hierdoor is het niet aannemelijk dat de onderzoekslocatie een belangrijk onderdeel vormt van het leefgebied van een eekhoorn. Overtreding van de Flora- en faunawet ten aanzien van het verstoren van een vaste rust- en verblijfplaats is met betrekking tot de voorgenomen nieuwbouw niet aan de orde.

5.4 Amfibieën, reptielen en vissen

Volgens de gegevens uit Herpetofauna van Limburg (Buggenum *et al.* 2009, NHGL) is in de periode 1994-2008 binnen het betreffende kilometerhok alleen bastaardkikker (tabel 1 FF-wet) waargenomen. Daarnaast is diezelfde periode in naastgelegen kilometerhokken bruine kikker waargenomen. Verder zijn in de periode 1980 - 1993 in naastgelegen kilometerhokken alpenwatersalamander, kleine watersalamander en gewone pad waargenomen. Het ontbreken van meer recente waarnemingen in het betreffende of een naastgelegen kilometerhok kan te maken hebben met het ontbreken van recente inventarisaties.

De onderzoekslocatie vormt een geschikt landhabitat voor algemene amfibieënsoorten (tabel 1 FF-wet) als bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander. Op de onderzoekslocatie kunnen deze soorten beschutting vinden tussen de ruigte en onder de beplanting. Het kleine vijvertje op de onderzoekslocatie vormt geschikt voortplantingswater voor een algemene soort als bruine kikker. Tijdens het veldbezoek zijn in het vijvertje drie bruine kikkers waargenomen. Mogelijk maakt deze algemene soort in het voorjaar gebruik van het betreffende water voor het afzetten van dril (eieren). Voor algemene soorten, zoals bruine kikker, geldt in het kader van de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling, waardoor een ontheffing bij verstoring niet noodzakelijk is.

Reptielen stellen specifieke eisen aan het habitat die betrekking hebben op verschillende factoren. De onderzoekslocatie vormt, voornamelijk vanwege de ligging in de kern van stedelijk gebied, geen geschikt habitat voor reptielen. Het incidenteel voorkomen van een streng beschermde soort als hazelworm, welke bijvoorbeeld vanuit de bossen ten zuiden van Vaals is gaan zwerven, is echter nooit uitgesloten.

5.5 Libellen en dagvlinders

In de periode 1977-2003 zijn geen beschermde libellen- en juffersoorten waargenomen op of in de directe omgeving van de onderzoekslocatie (Hermans *et al.* 2004). Voor libellen geldt dat aanwezigheid van water nodig is ter voortplanting en ontwikkeling van de larven. Gezien de kleinschaligheid van het vijvertje kan worden gesteld dat deze soortgroep, met uitzondering van een algemene waterjuffer, niet in staat is zich in de huidige situatie te vestigen.

In de periode 1990-1999 zijn tevens geen populaties aangetroffen van beschermde dagvlindersoorten in de directe omgeving van de onderzoekslocatie (Akkermans *et al.* 2001). Beschermde dagvlinders stellen specifieke eisen aan het voortplantingshabitat met waard- en nectarplanten. Het is uitgesloten dat er binnen de onderzoekslocatie geschikt habitat aanwezig is voor een (deel)populatie van een beschermde dagvlindersoort

5.6 Vaatplanten

De provincie Limburg heeft alle gekarteerde plantensoorten verdeeld over groepen met verschillende natuurwaarde. Aan beschermde soorten (Flora- en Faunawet soorten) wordt de grootste waarde toegekend, gevolgd door bedreigde soorten (Limburgse Lijstsoorten) en schaarse soorten.

Uit de gegevens van provincie Limburg met betrekking tot vaatplanten blijkt dat de bebouwde kom van Vaals, waar de onderzoekslocatie deel van uit maakt, onvolledig is onderzocht op beschermde planten. Volgens de kartering in de periode 1991 - 2007, zijn binnen het betreffende kilometerhok 25 schaarse soorten, waarvan 19 Limburgse Lijst soorten, waargenomen. Van de 25 soorten heeft 1 soort (tongvaren) een bij wet beschermde status (tabel 2). De waarnemingen hebben geen betrekking op de onderzoekslocatie.

Op de onderzoekslocatie is, gezien het voormalige gebruik van de onderzoekslocatie als siertuin, het niet te verwachten dat er beschermde plantensoorten, via een natuurlijke wijze, op de locatie aanwezig zijn. Tijdens het veldbezoek zijn op de onderzoekslocatie geen beschermde planten waargenomen.

6. TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING

6.1 Flora- en faunawet

In het kader van de voorgenomen plannen zijn er, gedurende het broedseizoen, overtredingen te verwachten ten aanzien van broedvogels. Voor de overige soortgroepen zijn met betrekking tot de voorgenomen nieuwbouw geen overtredingen te verwachten in het kader van de Flora- en faunawet.

Broedvogels

Alle broedende inheemse vogels en hun nesten zijn wettelijk beschermd en vallen onder de strikt beschermde klasse (soorten tabel 3). De Flora- en faunawet regelt onder meer de bescherming van vogels in het broedseizoen: het verstoren van broedende vogels en jongen, of het vernielen van nesten en eieren is verboden. In de meeste gevallen is een overtreding gemakkelijk te voorkomen door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren of de broedgelegenheid buiten het broedseizoen te verwijderen.

Nesten van huismus, steenuil, sperwer, ransuil, boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, ooievaar, oehoe, roek, slechtvalk, wespandief en zwarte wouw zijn het gehele jaar beschermd. Het betreffen soorten uit de beschermingscategorieën 1 t/m 4 van de aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen (Dienst Regelingen, 25 augustus 2009). De nestplaats, bomengroep of boomholte van een deel van deze soorten worden ook buiten het broedseizoen gebruikt. Een ander deel van deze soorten maken enkel gebruik van door andere vogelsoorten gemaakte nestgelegenheid, of maken ieder jaar gebruik van hetzelfde nest (of dezelfde nestlocatie). Daarnaast is er een aantal soorten waarvan de nesten niet jaarrond beschermd zijn, ondanks dat de soort ieder jaar op dezelfde plek terugkeert om te broeden. Van deze soorten wordt verondersteld dat ze over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Voorbeelden hiervan zijn spechtensoorten, huiszwaluw, boerenzwaluw, ekster, bosuil, torenvalk en holenbroeders als boomkruiper, koolmees en bonte vliegenvanger.

Ontheffingen op verbodsbepalingen ten aanzien van vogelsoorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn worden alleen nog verleend op basis van een wettelijk belang uit de Vogelrichtlijn. Ruimtelijke ontwikkeling valt niet onder een dergelijk belang. Door het treffen van maatregelen zal de functionaliteit van een rust- of verblijfplaats behouden moeten blijven. Dergelijke maatregelen, vastgelegd in een activiteitenplan, dienen vooraf door Diens Regelingen te worden goedgekeurd middels een ontheffingsaanvraag.

Voor de op de onderzoekslocatie te verwachten broedvogels geldt dat, indien de struiken en bomen buiten het broedseizoen worden verwijderd, geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot broedvogels. Uitgangspunt is dat er geen broedende vogels op het moment van ingrijpen aanwezig zijn binnen het te verstoren gedeelte van de onderzoekslocatie. Er wordt in de Flora- en faunawet geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Globaal kan de periode maart tot half augustus worden aangehouden. Geldend blijft echter de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen.

6.2 Algemene zorgplicht

Zoogdieren

Voor de op de onderzoekslocatie te verwachten grondgebonden zoogdieren, geldt een algehele vrijstelling van de Flora- en faunawet met betrekking tot de ruimtelijke ontwikkelingen en herinrichting die plaats zullen vinden op de onderzoekslocatie. Het is echter wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen en al het redelijkerwijs mogelijke dient gedaan te worden om het doden van individuen te voorkomen.

Bij het verwijderen van beplanting en takkenhopen dient rekening te worden gehouden met de aanwezigheid van een soort als egel, welke hieronder verscholen kan zitten. Bij het vergraven van grond nabij het aanwezige hol van vermoedelijk bunzing, dient voorzichtig te werk te gaan. Dieren moeten de gelegenheid krijgen om weg te komen. Dergelijke activiteiten vinden bij voorkeur niet plaats tijdens de winterslaap. Indien noodzakelijk, dienen aanwezige dieren te worden verplaatst naar geschikt habitat buiten de ingreep.

Amfibieën

Binnen de onderzoekslocatie zijn enkel soorten te verwachten waarvoor een algehele vrijstelling is verleend voor het uitvoeren van de herinrichting van de onderzoekslocatie. Het werken volgens de zorgplicht is wel noodzakelijk om onnodige schade en verstoring zo veel mogelijk te beperken.

De winterperiode en de periode van migratie en eiafzet zijn het meest gevoelig voor amfibieën. Zo dient, in het kader van de algemene zorgplicht, rekening te worden gehouden met amfibieën, welke verscholen kunnen zitten onder beplanting, hout of snoeiafval. Dieren moeten de gelegenheid krijgen om weg te komen. Dergelijke activiteiten vinden bij voorkeur niet plaats tijdens de winterslaap. Indien noodzakelijk, dienen aanwezige dieren te worden verplaatst naar geschikt habitat buiten de ingreep. Bij het dempen van het kleine vijvertje dient deze eerst te worden leeggehaald, waarna eventueel in het water aanwezige amfibieën verplaatst kunnen worden naar geschikt habitat waar geen ingreep plaatsvindt.

Het incidenteel voorkomen van een streng beschermde soort als hazelworm, welke bijvoorbeeld vanuit de bossen ten zuiden van Vaals is gaan zwerven, is echter nooit uitgesloten. Indien deze beschermde soort onverhoopt wordt aangetroffen, dient deze te worden verplaatst naar geschikt habitat buiten de ingreep.

6.3 Gebiedsbescherming

De quickscan flora en fauna toetst voornamelijk aan de Flora- en faunawet. Indien een plangebied in of nabij een gebied is gelegen dat tot de EHS behoort of onder de Natuurbeschermingswet valt, dient te worden bepaald of er een effect valt te verwachten. Bij een toetsing aan de Natuurbeschermingswet spelen vaak andere facetten mee, zoals de aanwezige doelsoorten en kernwaarden van het betreffende beschermde gebied.

De onderzoekslocatie is niet gelegen binnen de invloedssfeer van een Natura 2000-gebied. Externe werking is derhalve niet aan de orde. De onderzoekslocatie maakt tevens geen deel uit van de EHS of POG. De EHS en POG zullen dan ook niet worden aangetast door de herbestemming van de onderzoekslocatie.

7. CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

Econsultancy heeft in opdracht van Centrumontwikkeling Vaals bv een quickscan flora en fauna uitgevoerd aan het Von Clermontplein 32 t/m 46 te Vaals in de gemeente Vaals.

De quickscan flora en fauna is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging, alsmede voorgenomen nieuwbouwplannen.

Voorgenomen ingreep:

De opdrachtgever is voornemens om centraal op de onderzoekslocatie een appartementengebouw te realiseren. Ten behoeve van de nieuwbouw zal naar verwachting alle beplanting (inclusief bomen) worden verwijderd. Tevens zal het kleine vijvertje in de tuin van nr. 46 worden verwijderd. Vervolgens wordt het terrein bouwrijp gemaakt en zullen er bouwwerkzaamheden plaats gaan vinden.

Waarnemingen en te verwachten soorten:

De bomen en struiken in de tuin op de onderzoekslocatie kunnen nestgelegenheid bieden aan diverse (minder) algemene broedvogels. De onderzoekslocatie zal mogelijk door enkele vleermuizen worden gebruikt om te foerageren. Verder vormt de onderzoekslocatie een (land)habitat voor algemene grondgebonden zoogdieren (egel, rosse woelmuis, bunzing) en algemene amfibieën (bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander). Daarnaast vormt de kleine vijver in de tuin van nr. 46 geschikt voortplantingswater voor een algemene soort als bruine kikker. Deze algemene amfibieensoort is tijdens het veldbezoek waargenomen in het kleine vijvertje. Het incidenteel voorkomen van een streng beschermde soort als hazelworm, welke bijvoorbeeld vanuit de bossen ten zuiden van Vaals is gaan zwerven, is echter nooit uitgesloten.

Maatregelen ter voorkoming van negatieve effecten:

Voor de op de onderzoekslocatie te verwachten broedvogels geldt, dat indien de struiken en bomen buiten het broedseizoen worden verwijderd, geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot broedvogels. Er wordt in de Flora- en faunawet geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Globaal kan de periode maart tot half augustus worden aangehouden. Geldend blijft echter de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen.

In het kader van de algemene zorgplicht dient voornamelijk rekening te worden gehouden met amfibieën en kleine zoogdieren wanneer beplanting, materialen, houtopslag, boomstammen/takken en snoeiafval worden verwijderd. Dergelijke activiteiten vinden bij voorkeur niet plaats tijdens de winterslaap. Ook bij het dempen van het kleine vijvertje dient, met name in de voortplantingsperiode, rekening te worden gehouden met amfibieën.

Gebiedsbescherming

De EHS en POG zullen niet worden aangetast door de herbestemming van de onderzoekslocatie. Externe werking op overige beschermde natuurgebieden (Natura 2000) is niet aan de orde.

Noodzaak tot nader onderzoek

Nader onderzoek naar het voorkomen van verschillende soortgroepen, met betrekking tot de voorgenomen nieuwbouw op de onderzoekslocatie, wordt niet noodzakelijk geacht.

Noodzaak ontheffingsaanvraag Flora- en faunawet artikel 75c

Met betrekking tot de voorgenomen nieuwbouw op de onderzoekslocatie is ontheffingsaanvraag voor overtreding van verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet, ten aanzien van het verstoren van vaste rust- en verblijfplaatsen niet noodzakelijk, vooropgesteld dat er op het moment van ingrijpen geen broedgeval aanwezig is.

Vrijblijvend advies

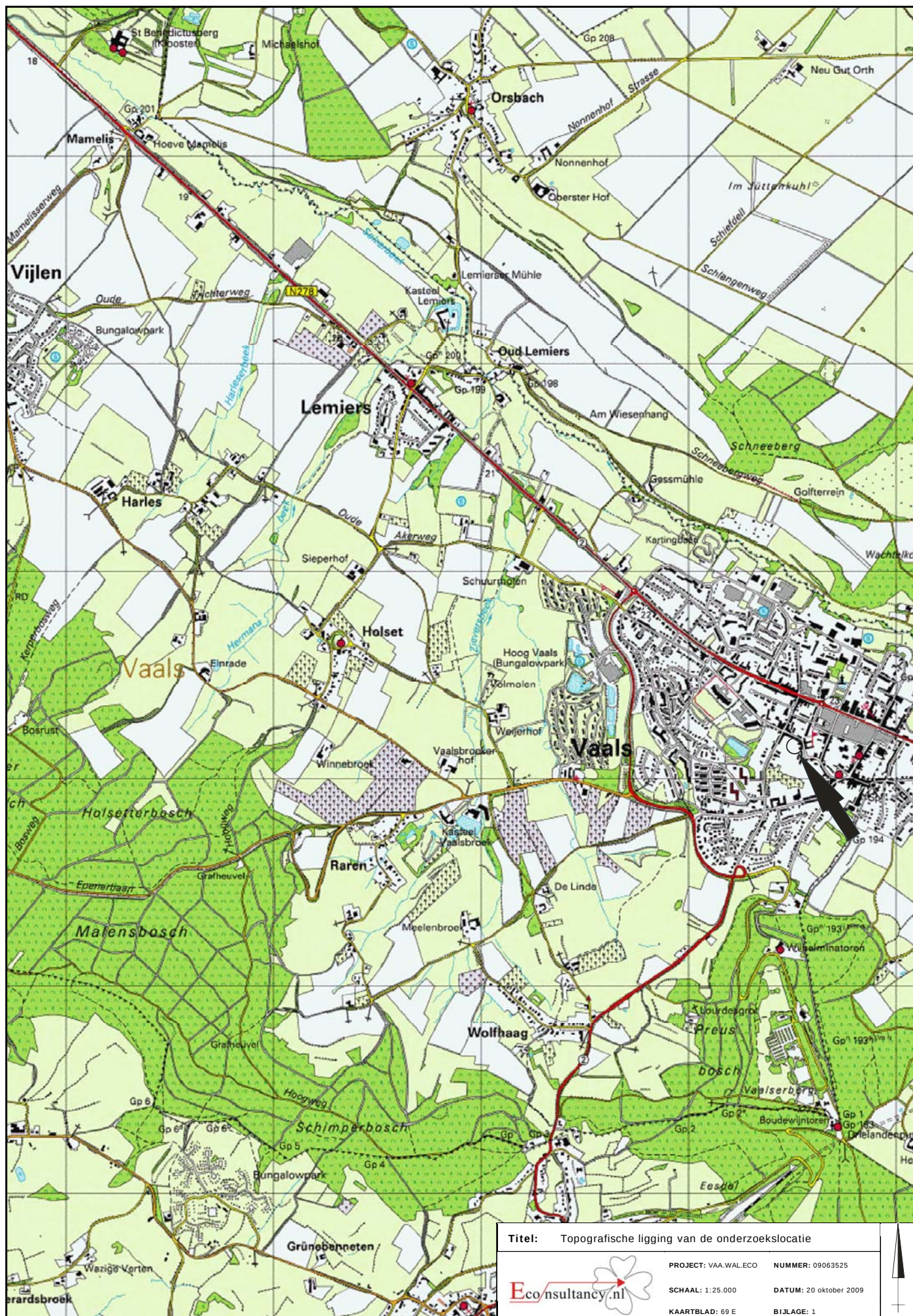
De directe omgeving van de onderzoekslocatie is potentieel geschikt als leefgebied voor huismus en gierzwaluw. De soorten staan onder druk door steeds verder afnemende broedgelegenheid. Met een geringe inspanning, bijvoorbeeld door het plaatsen van nestkasten, speciale dakpannen of "vogelvides" op de te realiseren nieuwbouw, kan een positieve impuls worden gegeven voor het herstel van een lokale populatie.

Tabel I geeft een overzicht van de te verwachten verstoring en de daarbij behorende vervolgstappen.

Tabel I. Overzicht verstoring en te nemen vervolgstappen

Soortgroep		Ingrep verstoring	Nader onderzoek	Ontheffingsaanvraag noodzakelijk (*)	Bijzonderheden / opmerkingen
Broedvogels	algemeen	gedurende broedseizoen	nee	nee	verwijderen van nestgelegenheden dient buiten broedseizoen te worden uitgevoerd
	jaarrond beschermd	nee	nee	nee	-
Vleermuizen	verblijfplaatsen	nee	nee	nee	-
	foerageergebied	nee	nee	nee	-
	vliegroutes	nee	nee	nee	-
Grondgebonden zoogdieren		mogelijk	nee	nee	aandacht voor zorgplicht
Amfibieën		mogelijk	nee	nee	aandacht voor zorgplicht
Reptielen		nee	nee	nee	-
Vissen		nee	nee	nee	-
Libellen en dagvlinders		nee	nee	nee	-
Vaatplanten		nee	nee	nee	-

* Ontheffingen van verbodsbepalingen ten aanzien van vleermuizen of broedvogels worden alleen nog verleend op basis van een wettelijk belang uit de Habitatrichtlijn of Vogelrichtlijn. Ruimtelijke ontwikkeling valt niet onder een dergelijk belang. Door het treffen van maatregelen zal de functionaliteit van een rust- of verblijfplaats behouden moeten blijven. De maatregelen, vastgelegd in een activiteitenplan dienen vooraf door Dienst Regelingen te worden goedgekeurd middels een ontheffingsaanvraag.

Bijlage 2b Foto's onderzoekslocatie

Foto 1. onderzoekslocatie met op achtergrond monumentaal pand

Foto 2. verruigd binnenterrein (tuin) van monumentaal pand

Bijlage 2b Foto's onderzoekslocatie

Foto 3. dicht gegroeide tuin van nr. 32, volop broedgelegenheid voor vogels

Foto 4. tuin van nr. 32 met op achtergrond bebouwing van nr. 32

Bijlage 2b Foto's onderzoekslocatie

Foto 5. afvalmaterialen op onderzoekslocatie, geschikte schuilplaats voor soorten als egel

Foto 6. struiken in tuin van nr. 46, broedmogelijkheid voor diverse vogels

Bijlage 2b Foto's onderzoekslocatie

Foto 7. klein vijvertje in tuin van nr. 46, geschikt voortplantingswater voor bruine kikker

Foto 8. bruine kikker in het kleine vijvertje

Bijlage 2b Foto's onderzoekslocatie

Foto 9. tuin van afgebrande bebouwing nr. 44

Foto 10. ingang hol van vermoedelijk bunzing

Bijlage 3 Geraadpleegde bronnen

LITERATUUR

- Akkerman R.W., Pahlplatz R.A.J., Veling K. 2001. Dagvlinders in Limburg. Verspreiding en ecologie 1990 – 1999. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Maastricht © Natuurhistorisch Genootschap in Limburg, Maastricht; De Vlinderstichting, Wageningen.
- Buggenum, H.J.M. van, R.P.G. Geraerds & A.J.W. Lenders (redactie), 2009. Herpetofauna van Limburg. Verspreiding en ecologie van amfibieën en reptielen in de periode 1980 - 2008. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Maastricht.
- Hermans J.T., Akkermans R.W., Mertens F., Weele J. van der & Heijligers H.W.G., 2004. Werkatlas libellen in Limburg. 2^e. inventarisatiegegevens periode 1977-2003. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Roermond.
- Huizenga C.E., Verheggen L.S.G.M., Akkermans R.W., 2005. Werkatlas Zoogdieren in Limburg. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Roermond.
- Hustings F., Borggreve C., van Turnhout C. & Thissen J. 2004. Basisrapport voor de Rode Lijst Vogels volgens Nederlandse en IUCN-criteria. SOVON-onderzoeksrapport 2004/13. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.
- Hustings F., van der Coelen J., van Noorden B., Schols R. & Voskamp P. 2006. Avifauna van Limburg. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Maastricht.
- Limpens, H.J.G.A., Mostert, K. & Bongers, W. (eds.) 1997. Atlas van de Nederlandse Vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. Stichting Uitgeverij Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, Utrecht.
- Limpens, H., Regelink, J. & Koelman, R. (april 2009). Vleermuizen en planologie. Zoogdiervereniging VZZ.
- SOVON Broedvogelonderzoek Nederland 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998-2000. Nederlandse fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.

GERAADPLEEGDE INTERNETSITES

- www.limburg.nl (natuurgegevens provincie Limburg, broedvogels en planten)
- www.minInv.nl (natuurwetgeving)
- www.natuurloket.nl (verspreidingsgegevens op km hok niveau)
- www.natuurkalender.nl (beperkte verspreidingsgegevens)
- www.ravon.nl (verspreidingsgegevens amfibieën en reptielen)
- www.telmee.nl (waarnemingen van vrijwilligers)
- www.vlinderstichting.nl (soort- en verspreidingsgegevens vlinders en libellen)
- www.waarneming.nl (waarnemingen van vrijwilligers)
- www.vzz.nl (soortgegevens zoogdieren)
- www.zoogdieratlas.nl (verspreidingsgegevens zoogdieren)

Bijlage 4 Natuurwetgeving en beleid

Flora- en faunawet

De Europese natuurwetgeving is in Nederland, op het gebied van de soortbescherming, uitgewerkt in de Flora- en faunawet. Deze wet heeft tot doel alle in Nederland in het wild voorkomende planten- en diersoorten te beschermen en in stand te houden. Om dit doel te bereiken, bevat de wet een aantal verbodsbepalingen (zie tabel I). Hierbij wordt het zogenaamde “nee, tenzij...” principe gehanteerd. Dit wil zeggen dat activiteiten met een (potentieel) schadelijk effect op beschermde soorten in principe verboden zijn (“nee”). Van dit verbod kan echter onder voorwaarden (“tenzij”) afgeweken worden door ontheffingen of vrijstellingen. Onder “activiteiten” worden alle activiteiten in het kader van de ruimtelijke ontwikkeling of inrichting, bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik verstaan. Voorbeelden hiervan zijn de sloop van gebouwen, de ontwikkeling van woonwijken en bedrijventerreinen, dempen van wateren, maar ook natuurontwikkelingsprojecten. Alle activiteiten moeten getoetst worden op hun effecten op aanwezige en mogelijk aanwezige beschermde planten- diersoorten.

Tabel I. Verbodsbepalingen Flora- en faunawet

Artikel 8	Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
Artikel 9	Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
Artikel 10	Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.
Artikel 11	Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Tabel II. Soortbeschermingscategorieën Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet maakt onderscheid in een drietal beschermingscategorieën. Iedere categorie heeft zijn eigen ontheffingsmogelijkheden en toetsingscriteria. Voor vogels is een aparte categorie.

Tabel 1 algemeen beschermde soorten
Voor de soorten in Tabel 1 van de Flora- en faunawet geldt, bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik, een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. Voor deze activiteiten hoeft geen ontheffing in het kader van artikel 75 aangevraagd te worden. Voorbeelden zijn: ree, haas, konijn, egel, bruine kikker, gewone pad, wijngaardslak, brede wespenorchis, grote kaardenbol
Tabel 2 overige beschermde soorten
Voor de soorten in Tabel 2 van de Flora- en faunawet dient bij overtreding van de verbodsbepalingen een ontheffing aangevraagd te worden. Echter indien er volgens een door het ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode gewerkt wordt, geldt er bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik, een vrijstelling van de verbodsbepalingen en hoeft er geen ontheffing aangevraagd te worden. De ontheffingaanvraag wordt getoetst aan het criterium ‘doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort’ (‘lichte toets’). Voorbeelden zijn: eekhoorn, steenmarter, kleine modderkruiper, gele helmbloem, steenbreekvaren, tongvaren
Tabel 3 strikt beschermde soorten
Voor de soorten van Tabel 3 van de Flora- en faunawet dient bij overtreding van de verbodsbepalingen bij alle activiteiten (waaronder ruimtelijke ontwikkeling en inrichting) een ontheffing aangevraagd te worden. In een zeer beperkt aantal gevallen kan er op basis van een door het ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode een vrijstelling verleend worden voor de ontheffingsverplichting bij een zeer beperkt aantal activiteiten. De ontheffingaanvraag wordt getoetst aan een drietal criteria (uitgebreide toets). Bij de uitgebreide toets dient aan alle afzonderlijke criteria te worden voldaan. De criteria zijn als volgt: de activiteiten of werkzaamheden doen geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort, er is geen andere bevredigende oplossing (alternatief) voor de geplande activiteiten of werkzaamheden, die minder schade oplevert voor de betreffende soort en er moet sprake zijn van een bij de wet genoemd belang. Voorbeelden zijn: das, waterspitsmuis, alle vleermuissoorten, rugstreeppad, boomkikker, kamsalamander

Tabel II (vervolg). Soortbeschermingscategorieën Flora- en faunawet

Vogels
Voor vogels geldt dat er altijd een ontheffing aangevraagd dient te worden. Indien activiteiten plaatsvinden waarbij verbodsbepalingen worden overtreden ten aanzien van (broed)vogels dient er een uitgebreide toets, zoals beschreven bij Tabel 3 Flora- en faunawet toegepast te worden. Indien er gewerkt wordt volgens een door het ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode is het mogelijk dat er geen ontheffing aangevraagd hoeft te worden bij bestendig gebruik en onderhoud, bestendig beheer en ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Bij broedvogels kan een overtreding in de meeste gevallen gemakkelijk voorkomen worden door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren.

Tabel III. Algemene Zorgplicht

Algemene Zorgplicht (artikel 2)
Een belangrijk uitgangspunt binnen de Flora- en faunawet is dat op elke burger de plicht rust om voldoende zorg in acht te nemen voor alle in het wild levende planten en dieren en hun directe leefomgeving. Dit houdt in dat iedereen zich dient in te spannen om de nadelige gevolgen voor een soort te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken. De zorgplicht is ten alle tijden van toepassing, ook al vindt er geen overtreding van een verbodsbepaling plaats.

Natuurbeschermingswet

De Natuurbeschermingswet 2005 heeft tot doel bijzondere natuurgebieden in Nederland te beschermen en in stand te houden. De wet omvat onder andere de richtlijnen van de Europese Habitat- en Vogelrichtlijn ten aanzien van gebiedsbescherming. Doordat de Habitatrichtlijn en de Vogelrichtlijn beide zijn opgenomen in de Natura 2000 wetgeving, zullen de termen “habitatrichtlijn-gebied” en “vogelrichtlijngebied” komen te vervallen. De betreffende gebieden worden momenteel opgenomen en aangewezen als Natura 2000 gebieden. Natura 2000 is een samenhangend netwerk van beschermde natuurgebieden op het grondgebied van de Europese Unie. Handelingen die een negatieve invloed hebben op gebieden die binnen dit netwerk vallen, worden slechts onder strikte voorwaarden toegestaan. Een vergunning is vereist. Door middel van het Nederlandse vergunningsstelsel wordt een zorgvuldige afweging gewaarborgd. De vergunningen zullen beoordeeld en afgegeven worden door het ministerie van LNV (via Dienst Regelingen) of door de provincie. In de aankomende jaren zullen voor alle gebieden beheerplannen opgesteld worden. Tot die tijd zal er echter per project beoordeeld moeten worden of er nadelige effecten te verwachten zijn voor een beschermd gebied.

Ecologische hoofdstructuur (EHS)

De Nederlandse Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is een netwerk van gebieden dat planten- en diersoorten in staat stelt zich door en tussen verschillende natuurgebieden te verplaatsen. Het netwerk moet voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat gebieden hun ecologische waarde verliezen. De EHS is onderdeel van een Europees ecologisch netwerk en bestaat uit kerngebieden (in Nederland de Natura-2000 gebieden, Beschermde Natuurmonumenten en de Wetlands) of verweven gebieden (gericht op de verweving van landbouw, wonen en natuur) die onderling verbonden worden door ecologische verbindingzones. Ecologische verbindingzones zijn stroken en stukjes natuur die de verspreid liggende natuurgebieden met elkaar verbinden. Op deze manier kunnen dieren en planten zich van het ene naar het andere leefgebied verplaatsen. Met name de kleine populaties die met uitsterven worden bedreigd, blijven hierdoor levensvatbaar. Negatieve invloed op de werking van een verbinding of aantasting van een verbinding dient vermeden en gecompenseerd te worden zodat het netwerk niet verslechtert.

Rode Lijsten

In opdracht van het ministerie van LNV zijn voor diverse soortgroepen zogenaamde Rode Lijsten samengesteld. Deze Rode Lijsten vermelden van welke soorten het voortbestaan in Nederland bedreigd wordt. Op deze manier geven de lijsten een indicatie van het belang van aanwezige planten en dieren in een gebied voor het behoud van de hele populatie. In door het ministerie van LNV opgestelde soortbeschermingsplannen wordt aangegeven welke maatregelen genomen moeten worden om het voortbestaan van deze soorten te waarborgen. Deze soortbeschermingsplannen worden door diverse provincies gehanteerd voor het opstellen van compensatieverplichtingen.